

Merkezi ABD'de bulunan şirketin Türkiye'deki şubesinin kurum kazancından hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan kısmın ana merkeze aktarılması halinde tevkifat uygulaması.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	64597866-125[3-2015]-31
Tarih	18.03.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 64597866-125[3-2015]-31

18/03/2015

Konu : Merkezi ABD'de bulunan şirketin Türkiye'deki şubesinin kurum kazancından hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan kısmın ana merkeze aktarılması halinde tevkifat uygulaması.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, merkezi Amerika Birleşik Devletlerinde bulunan şirketin Türkiye şubesi olarak faaliyet gösterdiğiniz belirtilerek, Türkiye'deki ticari faaliyetlerinizden elde edilen kazançlar üzerinden hesaplanan kurumlar vergisinin ödenmesinden sonra kalan tutarın ana merkeze aktarılması halinde vergi kesintisi yapıp yapılmayacağı konusunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, Kanunun 1 inci maddesinde sayılı kurumlardan kanuni ve iş merkezlerinden her ikisi de Türkiye içinde bulunmayanların, yalnız Türkiye'de elde ettikleri kazançları üzerinden vergilendirileceği hükme bağlanmış; üçüncü fıkrasında, dar mükellefiyette kurum kazancının hangi gelir unsurlarından oluştuğu sayılmış ve Türkiye'de Vergi Usul Kanunu hükümlerine uygun işyeri olan veya daimi temsilci bulunduran yabancı kurumlar tarafından bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden elde edilen ticari kazançların, kurum kazancı olarak vergilendirileceği belirtilmiş; dördüncü fıkrasında ise bu maddede belirtilen kazanç ve iratlar ile gelir unsurlarının Türkiye'de elde edilmesi konusunda Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümlerinin uygulanacağı hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, dar mükellef kurumların Türkiye'de Vergi Usul Kanunu hükümlerine uygun işyeri veya daimi temsilci bulundurmaları ve kazancın bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden elde edilmesi halinde, elde edilen ticari kazançların dar mükellefiyet esasında Türkiye'de vergilendirilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, aynı Kanunun 30 uncu maddesinde, dar mükellefiyete tabi kurumların maddede sayılan kazanç ve iratları üzerinden, bu kazanç ve iratları avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettirenler tarafından kurumlar vergisi kesintisi yapılacağı hükme bağlanmış olup, aynı maddenin altıncı fıkrasında ise yıllık veya özel beyanname veren dar mükellef kurumların, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancından, hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan kısımdan ana merkeze aktardıkları tutar üzerinden, kurum bünyesinde % 15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılacağı hükme bağlanmıştır.

ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMALARI YÖNÜNDEN

01/01/1998 tarihinden itibaren uygulanmakta olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; "işyeri" teriminin, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına geldiği, ikinci fıkrasında şubenin işyeri terimi kapsamında olduğu belirtilmiş; Anlaşmanın "Ticari Kazançlar" başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasında ise; "1. Bir Akit Devlet teşebbüsüne ait kazanç, sözkonusu teşebbüs diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça, sadece ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticari faaliyette bulunursa,

teşebbüsün kazançları bu diğer Devlette, işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere, vergilendirilebilir." hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Anlaşmanın "Temettüler "başlıklı 10 uncu maddesinde ise;

"1. Bir Akit Devlet mukimi tarafından diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen temettüler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, sözkonusu temettüler, aynı zamanda, ödemeyi yapanın mukimi olduğu Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak temettünün gerçek lehdarı diğer Akit Devletin mukimi ise bu şekilde alınacak vergi;

a) gerçek lehdar, temettüyü ödeyen şirketin oy gücüne haiz hisselerinin en az %10'una sahip bir şirketse, gayrisafi temettü tutarının yüzde 15'ini;

b) tüm diğer durumlarda gayrisafi temettü tutarının yüzde 20'sini

aşmayacaktır.

....

4. a) Birleşik Devletler mukimi olan bir şirketin, ticari faaliyet icra ettiği Türkiye'de yer alan bir işyerine atfedilebilen kazançlar, bu Anlaşmanın diğer hükümlerine göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden de Türk mevzuatına göre Türkiye'de vergilendirilebilir.

....

Bu fıkrada belirtilen vergiler, bu maddenin 2 nci fıkrasının a) bendinde belirtilen oranı aşacak şekilde uygulanmayacaktır.

5. Akit Devletlerden birinin mukimi olan temettü lehdarı, temettü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi, Birleşik Devletler'de bulunan bir sabit yeri kullanarak Birleşik Devletler'de serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu temettüler bu işyeri veya sabit yere atfedilebiliyorsa 1 inci ve 2 nci fıkraların hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda olayına göre, 7 nci (Ticari Kazançlar) veya 14 üncü (Serbest Meslek Faaliyetleri) Madde hükümleri uygulanacaktır.

...."

hükmü yer almaktadır.

Bu hükümler uyarınca, merkezi Amerika Birleşik Devletlerinde bulunan şirketin Türkiye şubesi olan firmanızın yürüttüğü ticari faaliyet dolayısıyla elde ettiği kazançlar, Anlaşmanın yukarıdaki 7 nci maddesi kapsamında ticari kazanç olarak Türkiye'de iç mevzuat hükümlerimiz çerçevesinde

vergilendirilecek olup, firmanızın indirim ve istisnalar düşölmeden önceki kurum kazancından hesaplanan kurumlar vergisi düşöldükten sonra kalan kısımdan ana merkeze aktarılan tutar üzerinden ise % 15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026